

Úvahy o způsobu boje jezdecktva a použití jezdeckého dělostřelectva.

Úlohou jezdecktva jest opatřit zprávy a účastnit se při zjednávání spojení.

Jezdecktvo hledá nepřítele, zjišťuje situaci jeho předních jednotek a opatřuje potřebné zprávy a chrání vyšší jednotky buď čelně nebo bočně.

Jezdecktvo bojuje přímo na bojišti jako pěchota.

Jezdecktvo je jen tehdy s to splnit svou úlohu, opakuje-li si neustále, že má pracovat pro pěchotu a že je jejím pomocníkem.

Je tedy hlavní úlohou jezdecktva, zajistit materiální bezpečnost a morální klid jiných zbraní za všech podmínek.

Charakteristikou jezdecktva je pohyblivost; je-li spojena s mohutností palebných prostředků, připouští používat této zbraně k samostatným akcím, k rychlému využití důležitých okamžiků a situací v boji.

Jezdecktvo je svou pohyblivostí nejlépe způsobilé splnit požadavky pro úspěch boje, to je překvapit nepřítele, utajit vlastní zamyšlené operace tím, že dovede nepřítele klamat a upoutat jej na jiná místa, zajistit velitele a vojska proti překvapení nepřítelem a podat zprávy o nepříteli, kteréžto zprávy jsou jedním z podkladů každého rozhodnutí.

Z těchto úloh, které připadají jezdecktvu, lze dedukovat způsob boje, který musí zachovat, aby požadavkům vyhovělo, a zároveň organizaci, aby kladeným úkolům vyhovět mohlo.

Můžeme všeobecně a krátce říci, že jezdecktvo bude podle úkolu nejčastěji pracovat samostatně na velké vzdálenosti a na širokých úsecích. To vyžaduje poměrně velkých a rychlých přesunů, okamžité pohotovosti a velké pohyblivosti pro stále měnící se situace na širokých frontách. Aby mohlo jezdecktvo bojovat samostatně, musí být jeho organizace pružná a vybavení palebnými prostředky dokonalé i dostatečně mohutné.

Rychle se objevit před nepřítelem, ihned se rozhodnout využít sebe menšího úspěchu, zdržovat nepřítele tak dlouho, pokud nebylo úplně do-

saženo hlavního úkolu, to vše jsou základní vlastnosti způsobu boje jezdeckta.

Tento způsob boje vyžaduje od každého jednotlivce instinktivní, iniciativní jednání, rychlé a samostatné rozhodnutí, podnikavost, statečnost, sebezapření a obětovnost.

Jezdecktvo prodchnuté tímto naprosto útočným bojovým duchem stalo se zbraní, s kterou vůdce bitvy vždy chtěl připravit bitvu pro svůj prospěch co nejlépe a dosíci touto zbraní vždy konečného rozhodnutí celé bitvy.

Jezdecktvo zajistilo vždy vítězství.

Sledujeme-li dějiny význačnějších bojů jezdeckta různých národů, můžeme vždy konstatovat, že jenom takové jezdecktvo, které bylo prodchnuto tímto útočným, riskujícím duchem, prosperovalo a bylo zbraní vysoce ctěnou, velice respektovanou. Můžeme klidně tvrdit, že se jezdecktvo, bylo-li správně a s rozumem včas do boje vedeno, stalo svou rychlostí a mohutností postrachem na bojišti.

Světová válka u všech národů, kteří se toho ohromného zápasu na život a na smrt zúčastnili, dokázala na začátcích války a ke konci války, jak velký význam má jezdecktvo pro rozhodující boj.

Předválečné jezdecktvo bylo vesměs vychováno a vycvičeno jako zbraň útočná a kladl se hlavně důraz na její průraznost v použití v masách, jak v útoku čelním, tak v bočném nebo v útoku na křídlo nepřátelských vyšších jednotek. Zásadou však bylo, používat jezdeckta hlavně k rychlému dodávání zpráv na velké vzdálenosti. Normálně bojovalo jezdecktvo proti jezdecktvu.

Vzhledem k účinkům moderních zbraní a účinku dělostřelectva, které bylo organizačně částí jezdeckých vyšších jednotek hlavně v Rusku a v bývalé rakousko-uherské monarchii, bylo jezdecktvo cvičeno v použití a vedení boje s ručními zbraněmi jako pěchota. Do té doby byla hlavní zbraň jezdeckta sečná zbraň a používalo se jí v masách při atakách a boj jezdeckta byl zpravidla též sečnou zbraní rozhodnut.

Těžko se jezdecktvo vžívalo do nového způsobu boje, a to hlavně do boje po způsobu pěchoty. Šlo se z jednoho extrému do druhého. Jezdecktvo však zůstalo hlavně u své tradiční zbraně, to je šavle a pika v atace.

Málo pozornosti se věnovalo taktickému použití organizačního jezdeckého dělostřelectva.

Jezdecké dělostřelectvo v malém poměrně počtu, naprosto nepostačujícím, následovalo jezdecktvo. Mělo hlavně za úkol chránit rozvinutí vlastního jezdeckta palbou proti nepřátelskému dělostřelectvu, pomáhat v masách útočícímu jezdecktvu získávat vhodné prostory k provedení hlavního útoku — úderu, t. j. ataky a v této fázi boje chránit útočící jezdecktvo palbou na zadnější příjíždějící sledy nepřátelského jezdeckta. O nějakém užším spojení dělostřelectva s jezdecktvem se nedalo mluvit. Dělostřelectvo bylo více méně samo na sebe odkázáno. Nebylo včas a správně o situaci orientováno, nemohlo proto na náhlé a časté změny v situaci reagovat ani pohybem ani palbou. Proto konstatujeme, že jezdecké dělostřelectvo málokdy mohlo požadavkům vyhovět a stalo se zpravidla při větších jezdeckých bojích kořistí nepřítelé.

Tyto nevyhovující výsledky se staly též osudnými pro posuzování možnosti použití jezdeckého dělostřelectva, takže i dnes se dívají mnozí

na organizaci a zavedení jezdeckého dělostřelectva velice skepticky a s velkou nedůvěrou.

Zákopová válka a spojený s ní nikdy neslýchaný rozmach technických a palebných prostředků, hlavně dělostřelectva, daly vedení boje jiný směr v použití a využití zbraní.

Jezdecko z nedostatků koní a ze zdánlivých nedostatků možnosti pro jeho použití vstoupilo do zákopů a bojovalo jako pěchota.

Jezdecké dělostřelectvo, většinou vykrváčené po velkých jezdeckých bojích, stalo se normálním polním dělostřelectvem.

Zdalo se již během světové války, že jezdeckta zapotřebí nebude, když se boj v posicích a o posice stal nehybným a byl veden na místě na větší nebo kratší vzdálenosti mužem proti muži, hromadným použitím automatických zbraní.

Ukázalo se však mnohokrát, že bylo v použití jezdeckta v zákopech těžce hřešeno. Při studiu válečných dějin můžeme zjistit, že v pravém okamžiku, kdy bylo jezdeckta velmi nutně třeba, ho nebylo, a proto nebylo mnohdy možno využít úspěchu dosaženého jinými zbraněmi.

Snahou všech států dnes jest, účelně spojit hipické dopravní a bojové prostředky s motorizovanými.

Dnešní jezdeckto musí být organizováno a vybaveno nejmodernějšími bojovými prostředky tak, aby mohlo i delší dobu samostatně vést boj pro opatření zpráv, při zjednávání taktického spojení.

*

Jaké úkoly má a může jezdeckto splnit a jak by mělo být materiálně vybaveno, aby mohlo vyhovět těmto úkolům, jak může jezdecké dělostřelectvo podporovat jezdeckto v jeho úkolech?

G—V v čl. 55 uvádí úkoly, které připadají jezdecktu:

1. opatřovat zprávy,
2. bojovat a
3. účastnit se při zjednávání spojení.

Opatřování zpráv.

Aby jezdeckto opatřilo zprávy, musí nepřítele vyhledat.

Aby nepřítele zjistilo, musí se k němu přiblížit a podle okolností bojovat.

Kdy a jaké zprávy bude třeba opatřit?

Zprávy budou potřebné před zahájením operací, během zjednání dotyku, před zahájením boje, během boje samého a po zdaření té neb oné akce.

Před zahájením operací bude potřebí zpráv na velké vzdálenosti, t. j. na vzdálenosti jednoho až dvou nebo i více denních pochodů před valnými voji armády. Tuto činnost jezdeckta jmenujeme „zvědy“ a provádí ji nejčastěji vyšší jezdecká jednotka.

Protože budou takové vyšší jezdecké jednotky kromě hlavního úkolu „získat zprávy“ též obvykle svěřeny jiné úkoly, jako zjednat dotyk, obsadit a udržet určitý prostor a zdržovat nepřítele, bude tedy mít jezdeckto skoro vždy úkol bojový. Proto bude třeba vybavit vyšší jezdeckou jednotku dostatečnými palebnými prostředky, hlavně dělostřelectvem, a vytvořit podle potřeby i druhý sled dělostřelectva.

Uvažujeme-li, že se jezdecko při zvědech setká s nepřátelským dělostřelectvem a s obrněnými auty, musíme přidělit velmi pohyblivé dělostřelectvo, které může tyto překážky s úspěchem odstranit.

Jaké úkoly má a může toto dělostřelectvo splnit?

Bude to zajisté úkol působit proti nepřátelskému dělostřelectvu, obrněným vozidlům a jezdeckým jednotkám s větší nebo menší rychlostí.

Na širokých úsecích nelze předem určit, který úsek je důležitější, nelze tudíž soustředit dělostřelectvo a působiti v celém úseku. Bude proto třeba použít dělostřelectva decentralisovaně a přidělit části dělostřelectva přímo jednotkám, které v dotčeném podúseku zvědy provádějí.

Tak jako není možné čistě schematicky používat jezdeckých oddílů ke zvědům, tak také nelze dělostřelectvo schematicky přidělovat. Podle úkolu, terénu a vlastní situace bude třeba se rozhodnout, komu a kolik dělostřelectva přidělíme.

Aby však během vývoje vlastní situace mohl velitel rozhodujícím jednáním uplatnit nutnou převahu palby, bude potřebl, aby velitel zasáhl svým dělostřelectvem v prospěch určitého úseku, a proto bude třeba občas dělostřelectvo centralisovat.

Občasné centralisační velení nad dělostřelectvem, které je přiděleno jednotkám na široké frontě, nebude možno snadno provést, zvláště tehdy, když nebude jezdecké dělostřelectvo vybaveno dostatečným množstvím pojitků.

V nejvýhodnějším případě bude velitel jezdecké brigády disponovat okamžitě snad jednou baterií, která nebyla předsunuta a pochoduje u hlavního voje brigády. Velitel oddílu, který bude u velitele brigády, nebude mít s bateriemi jiné spojení než jezdcí nebo motorovým vozidlem, které dal, třeba-li, k dispozici veliteli brigády. Toto spojení není spolehlivé a nevyhovuje hlavně časově. Bude výhodné vybavit každou baterii úplnou radiovou stanicí, takže může velitel oddílu bateriím rychle dodat zprávy a potřebné rozkazy přímo.

Z toho, co bylo uvedeno, vidíme, že dělostřelectvo vyšších jezdeckých jednotek bude musit vyhověti stejným úkolům jako normální divisi dělostřelectvo, jen s tím rozdílem, že jeho působnost bude na mnohem širším úseku. Činnost dělostřelectva bude podléhat rychlým změnám situace, a proto musí mít velkou pohyblivost taktickou a střeleckotechnickou. Tato pohyblivost vyžaduje velmi dobré možnosti velení, a proto musí být jezdecké dělostřelectvo vybaveno nejlepšími a nejdozkonalejšími pojitky v dostatečném množství. Aby mohlo jezdecké dělostřelectvo vyhovět četným požadavkům po stránce střelecké, je třeba je vybavit větším množstvím střeliva a postarat se o rychlé a spolehlivé zásobování.

★

Při zjednávání dotyku bude vyšší jezdecká jednotka potřebovat zprávy k zajištění a správnému rozčlenění vojsk pro další akci.

Nebudou to velké jezdecké jednotky, nýbrž menší částice jezdeckta, které pracují toliko pro vyšší jednotku zpravidla na vzdálenosti ne větší než 15 až 20 km.

Zprávy o nepříteli vyhledává jezdecko především k zajištění a k ochraně proti překvapení pěchotou a nenadálou palbou nepřátelského lehkého dělostřelectva.

Této činnosti jezdeckta říkáme přezvědná; koná se vždy vpředu před zajišťovacími jednotkami.

Takové přezvědné oddíly nemají za úkol podnikat větší boje s nepřítelem. Jejich hlavním úkolem bude opatřit zprávy, a proto se nebere zpravidla dělostřelectvo pro přiděl těmto jezdeckým jednotkám v úvahu. Předpokládá-li však velitel vyšší jednotky možnost boje a jde-li mu o získání času a vhodných prostorů pro rozvinutí vyšší jednotky, bude potřebí vysílat silnější jezdecké oddíly, složené a zesílené jinými rychlými palebnými prostředky.

Poněvadž tyto oddíly mají po určitou dobu vést boj samostatně, je záhodno přidělit též částice dělostřelectva, které budou mít hlavně za úkol působit proti obrněným autům, lehkým tankům a chránit postup vlastní jednotky.

Před zahájením boje a během boje bude potřebí zpráv z prostorů přímo před postupující jednotkou. Tuto činnost jezdeckta jmenujeme bojovým průzkumem a je zpravidla prováděna nejmenšími částicemi jezdeckta na vzdálenosti 2 až 3 km před vyšší jednotkou. Tato činnost jezdeckta bude vždy více méně doplňovat činnost přezvědných oddílů a nebude ji třeba podporovat zvláštním dělostřelectvem.

*

Jako druhou hlavní úlohu jezdeckta uvádí Polní řád „bojovat“.

Rozeznáváme operace ofensivní a defenzivní. Účelem těchto operací je vnutit nepříteli svou vůli silou zbraní.

Ofensivou vyháníme nepřítele z jeho postavení, rozrušujeme jeho sestavu až k zničení jeho sil.

Defenziva láme materiální mohutnost a morální sílu nepřítele tím, že odráží jeho útoky.

Úspěchu v bitvě dosáhneme, uvedeme-li v činnost morální sílu, bojové prostředky, manévry a překvapení.

Útočná bitva obsahuje tyto postupné fáze:

zvědy a přezvědy, přibližovací pochod, zjednání dotyku, zahajovací boj, útok, využití úspěchu, pronásledování.

Defenzivní bitva se skládá z řady akcí, které jsou reakcemi na operace bitvy ofensivní.

Pokusím se aplikovat tyto zásady bitvy na jezdeckto a z toho vyvodit způsob použití jezdeckého dělostřelectva.

O zvědech a přezvědech bylo v předešlém pojednáno.

*

Přibližovací pochod.

Přibližovací pochod provádí jezdeckto stejným způsobem jako pěchota od cíle k cíli většími a menšími přískoky, zajištěno a rozvinuto proti zásahu nepřátelského dělostřelectva. Bude tedy jezdecké dělostřelectvo stejně postupovat ve sledech po bateriích (četách) od cíle k cíli s úkolem podporovat postup jezdeckta a chránit jej během postupu. Hotovostní postavení a palebné postavení budou zpravidla blízko osy postupu, pozorovatelný nedaleko palebného postavení s využitím nejspoléhlivějšího a nejrychlejšího pojítka pro spojení.

Vzhledem k rychle se měnícím situacím bude záhodno během přibližování používat jezdeckého dělostřelectva po četách, poněvadž by jinak

manévru jezdeckých jednotek nestačilo. Proto bude potřeba zřizovat několik pozorovatelů, aby byl celý poměrně široký úsek strážěn. Zvláštní důraz třeba klást na spojení s velitelem jezdecké jednotky, kterou má podporovat dělostřelectvo, a na spojení s letcem.

Zpravodajská služba a s ní související spojení musí být zvláště u jezdeckého dělostřelectva co nejdokonaleji vybudovány a cvičeny. Velitel oddílu musí se pohybovat co nejvíce vpředu, aby dostal zprávy včas a mohl se co nejrychleji rozhodnout pro správnou organizaci celého oddílu a velení.

(Příště dále.)

Z cizích revuí.

REVUE DE CAVALERIE. Ročník 45 (1935). Listopad—prosinec.

Pokračování článku „Le rôle de la cavalerie et de ses chars à la bataille d'Amiens“. Autor končí líčení události prvního dne operací závěrem, v němž cituje Ludendorffovy paměti uvádějící úspěch akce.

V dalších částech pojednání se obírá pokračováním bitvy dne 9.—11. srpna a na konec uvádí poznatky v použití jezdeckva a útočné vozby, z nichž je význačná zkušenost, že tehdejší tanky nestačily rychlosti jezdeckva ba ani rychlosti pěchoty.

V článku „Un passage de rivière sur sacs Habert par les A. M. C. du 3e groupe d'autos-mitrailleuses“ je popsáno cvičení v přechodu řeky OA. za použití plováků habertových ke stavbě plavidel, při čemž je uvedena i potřeba různého materiálu k zřízení různých plavidel. Pro zkoušky tohoto druhu může nám dobře posloužit.

V článku „Un combat de cavalerie: Gorodok“ líčí gen. býv. carské armády Inostrancev boje 2. jezdecké divise ruské s 5. jezdeckou divíí rakouskou v srpnu 1914, kde úzká spolupráce ruského jezdeckva s pěchotou měla velmi dobrý výsledek a způsobila porážku 5. jezdecké divise.

V článku „De l'instruction et des instructeurs“ commandant de Montergon pojednává o metodě výcviku a požaduje, aby byla konkrétní.

Commandant de Montergon: Les Leçons du cavalier. Vydal Charlez-Lavauzelle, Paříž 1935, stran 221, cena 8 franků.

Podnětem k sepsání této příručky byl úspěch obdobné pomůcky pro pěchotu, kterou zpracoval commandant Laffargue „Leçons du fantassin“, na níž se také autor odvolává, pokud jde o věci společné výcviku jezdeckva a pěchoty.

Knižka je zpracována tak, že dává jednoduché věcné celky jako učební lekce ze všech oborů výcviku, při čemž přihlíží k praktické stránce instrukce, čímž se zvláště hodí pro mladší důstojníky a poddůstojníky jako pomůcka.

Tím však, že se z části odvolává na lekce pěšáka, nutí instruktora mít vlastně knížky dvě, má-li zachovat jednotnost postupu.

Jinak bude jistě dobrou a hledanou pomůckou zvláště v řadách mladších poddůstojníků i vojinů.

Oberstlt. a. D. Benary: Vom Pferd zum Motor. Vydal Amend a comp., Würzburg, stran 123, za ř. m. 2.50.

Autor v řadě spíše zábavných vyprávění líčí, jakou roli hrál kůň ve válečnictví všech věků, od nejstarší doby až do dneška, kdy po jeho boku se objevil motor a jaký úkol jim oběma připadne v budoucnosti podle nových potřeb vedení války novými prostředky, které s motorem se objevují v dnešních armádách.